

Nineteenth International Conference on Grey Literature: Public Awareness and Access to Grey Literature National Research Council of Italy, Řím, Itálie 23. 10. 2017 – 24. 10. 2017

Účastnice:

Petra Černošlávková, odd. 46

Hana Vyčítalová, vedoucí odd. 46

Říjen 2017

Struktura cestovní zprávy:

1. Účel cesty

19. ročník Mezinárodní konference o šedé literatuře (Nineteenth International Conference on Grey Literature) se konal v Římě v Itálii, pořadatelé byla organizace GreyNet a National Research Council of Italy. Celkem na konferenci přijelo kolem 60 účastníků, převládali účastníci z Itálie a dalších evropských zemí, ale také ze Severní Ameriky, Kanady a Jižní Koreje. Letošní ročník této mezinárodní dvoudenní konference byl zaměřen na šíření a zpřístupňování šedé literatury a nástroje, které lze pro to využít, jedna sekce byla věnovaná také výzkumným datům. Před konferencí proběhlo každoroční zasedání členů GreyNet. Za Národní technickou knihovnu (NTK) se konference účastnily Petra Černošáková a Hana Vyčítalová, autorky zde prezentovaného posteru „Collecting Grey Literature – Institutional Repository versus National Aggregator“.

2. Časový průběh cesty

Pro cestu na akci bylo využito přímé letecké spojení Praha – Řím.

Harmonogram služební cesty:

- 21. 10. 2017 – odlet z Prahy, přílet do Říma
- 22. 10. 2017 – schůze členů GreyNet, výroční večeře s předáním ceny GreyNet Award
- 23. 10. 2017 – první den konference, prezentace posteru
- 24. 10. 2017 – druhý den konference
- 25. 10. 2017 – přílet do Prahy

3. Průběh navštívené akce/jednání

Výroční schůze členů GreyNet 22. 10. 2017

Každý rok se před samotnou konferencí koná výroční schůze členů mezinárodní organizace GreyNet. Ředitel GreyNet – Dr. Dominic Farace shrnul činnost této organizace za rok 2017 a plány rozvoje na další rok. GreyNet se chce v nejbližší době zaměřit především na archivaci a zpřístupnění výzkumných dat a tzv. data papers (metadatových záznamů o datech). Dále zhodnotil činnost 4 pracovních skupin GreyNetu. Na závěr předal výroční cenu GreyNetu (The GreyNet Award), v tomto roce ji získal Dr. Dobrica Savić, vedoucí International Nuclear Information Service (IAEA).

1. den konference (23. 10. 2017)

Konferenci zahájil a účastníky uvítal ředitel Central Library (National Research Council of Italy) – Alberto De Rosa. Úvodní příspěvek přednesla Imma Subirats (Food and Agriculture Organization of the United Nations). Paní Subirats hovořila o podpoře zemědělského výzkumu a o přínosu otevřeného publikování, sdílení a zpřístupňování dokumentů z výzkumu, které z velké části spadají do oblasti šedé literatury. Zveřejnění těchto dokumentů může pomoci řešit současné a hlavně budoucí krize v oblasti hladomoru a výživy, zejména v zemích 3. světa. Zajímavým faktem byla důležitost dostupnosti výsledků přes mobilní zařízení, která jsou v zemích 3. světa využívána více než počítače.

Nástroje, které napomáhají sdílení výsledků zemědělského výzkumu:

- [Agora](#) – Access to Global Online Research in Agriculture – podporuje publikování v otevřených časopisech
- [e-Agriculture](#) – platforma pro výměnu odborných informací
- [AGRIS](#) – Informační systém pro oblast zemědělství

- [Research Data Alliance](#) – sdílení výzkumných dat
- [IGAD](#) - Interest Group on Agricultural Data
- [GODAN](#) – Global Open Data in Agriculture and Nutrition – sdílená výzkumných dat

Úvodní sekci zakončila Silvia Giannini se svými spoluautorkami z Institutu vědeckých a technických informací v Pise, která popsala projekt evaluace kvality výzkumných výstupů v Itálii.

Druhá sekce byla zaměřena na překonávání překážek ve zpřístupňování šedé literatury. Charles Scott Dorris popsal, jak se snaží informovat studenty a další pracovníky Georgetown University v USA o šedé literatuře a jejím využívání. Snaží se lekce o šedé literatuře zapracovat do kurikula, pořádají workshopy, webináře a školení, vytváří průvodce pro akademické pracovníky (research guide), webové stránky a pracovní listy (worksheets). Zaměstnankyně Floridské univerzity prezentovaly průběh a způsob konverze lístkových katalogizačních záznamů vysokoškolských kvalifikačních prací a jejich obohacení o věcný popis. Obohacení proběhlo pomocí automatické indexace a tezaurů JSTOR, NICEM a Newsindexer. Záznamy jsou nyní dostupné na portálu University of Florida digital collections (<http://ufdc.ufl.edu/>). Dominic Farace (ředitel GreyNet) představil poslední aktivitu organizace GreyNet ve spolupráci s Floridskou univerzitou – GreyNet Data Papers Project. Data papers (dokumenty o digitálních datech, které napomáhají získat informace o online dostupných datasetech a napomáhat jejich vyhledávání) označil Dominic za nový typ šedé literatury. Autoři příspěvku se pokusili vytvořit šablonu těchto „data papers“, která by byla univerzálně použitelná a obsahovala všechny důležité údaje. Sekci zakončila přednášející z Ruska Yuliya Balashova (Saint Petersburg State University), která referovala o dostupnosti dizertací na ruských univerzitách. Zajímavá je veřejná nevýdělečná iniciativa Dissernet, složená z nezávislých expertů, výzkumníků a reportérů, kteří se snaží odhalovat plagiáty mezi dizertacemi.

Z odpoledního bloku přednášek byla zajímavá zejména přednáška Tomas Lipinskeho, který vyučuje na škole informačních studií (The University of Wisconsin-Milwaukee). Tomas se svými kolegy provedl srovnávací analýzu politik otevřeného přístupu na 5 amerických univerzitách. Sledoval vliv obsahu a podoby těchto politik na archivaci a dostupnost šedé literatury. Tabulka s výsledky analýzy je v příloze této zprávy. Zajímavý byl rovněž popis projektu TIB v Hannoveru, prostřednictvím kterého TIB zajistila technický proces a workflow ochrany, archivace a zpřístupnění dat ukládaných na USB flash discích, na nichž dostávali data z různých oddělení TIB (prezentoval Oleg Nekhayenko).

První den konference zakončily krátké prezentace jednotlivých posterů.

2. den konference (24. 10. 2017)

Druhý den konference začal posterovou sekcí. Celkem bylo prezentováno 15 posterů. Petra Černošlávková a Hana Vyčítalová prezentovaly poster s názvem „Collecting Grey Literature – Institutional Repository versus National Aggregator“. Hana Vyčítalová se navíc podílela na tvorbě dalšího posteru jedné z pracovních skupin GreyNetu.

V odpolední části se konala panelová diskuse na téma inovace v šedé literatuře poháněné výzkumnými daty. Členové panelové diskuse nejprve každý vystoupili s krátkou prezentací, která se vztahovala k výzkumným datům. Joachim Schöpfel prezentovat projekt Univerzity v Lille o vzdělávání doktorandů ohledně RDM. Stefania Biagoni referovala o probíhajícím rozvoji portálu [GreyGuide](#) (počítá se i s ukládáním výzkumných dat). Peter Doorn z nizozemského [DANS](#) prezentoval princip FAIR data (foundable, accessible, interoperable, reusable). Leonardo Candela představil [nástroj pro tvoření modelů](#) infrastruktur pro výzkumná data.

Poslední blok patřil využití nových technologií k šíření a propagování šedé literatury. Hovořilo se o sociálních médiích, vědeckých videích, identifikátorech a big data.

Následoval poděkování hostitelům, moderátorům, přednášejícím i účastníkům. Další ročník konference (GL20) se bude konat na půdě Loyola University v New Orleans, 3. – 4. 12. 2018.

4. Závěry/shrnutí

Služební cesta byla pro NTK a zejména oddělení 46 velmi přínosná a inspirující pro další rozvoj Národního úložiště šedé literatury, ale také Institucionálního digitálního repozitáře. Zároveň konference a zasedání členů GreyNet umožnilo navázání dalších mezinárodních kontaktů, které mohou přinést nejen spolupráci, ale možná i jejich účast na Konferenci o šedé literatuře a repozitářích pořádané NTK.

5. Dokumentace

- Program konference na webu <http://www.textrelease.com/gl19program.html>.
- Program konference s abstrakty a vybranými prezentacemi (uložen v tištěné podobě v kanceláři odd. 46)
- Záznamy abstraktů přednášek a posterů v digitálním repozitáři Greyguide <http://greyguiderep.isti.cnr.it/listaglap.php?authority=GreyGuide&collection=GLA&ano=2017&langver=en&RighePag=100>
- Sborník z konference bude dostupný v lednu 2018.
- Poster „Collecting Grey Literature – Institutional Repository versus National Aggregator“ je uložen v Institucionálním digitálním repozitáři. <http://repozitar.techlib.cz/record/1184?ln=cs>

6. Anotace ZC

Náplní služební cesty byla účast na Mezinárodní konferenci o šedé literatuře (International Conference on Grey Literature, která je největší světovou konferencí ohledně problematiky šedé literatury, a zároveň účast na výroční schůzi členů GreyNet, tj. i zástupců NTK. Letošní ročník byl výrazně věnován problematice vědecký dat a data setů, kterými se v brzké době bude zabývat i NTK. Na konferenci byla ve formě posteru prezentována i činnost NTK – provoz

Institucionálního digitálního repozitáře a Národního úložiště šedé literatury.